

Współpraca w regionie Karpat

Inicjatywa nowej strategii makroregionalnej UE

wg stanu na 30.08.2016

MATERIAŁY OIDE

W opracowaniu znajdują się informacje dotyczące wybranych form współpracy w regionie Karpat oraz informacje na temat działań i inicjatyw zmierzających do stworzenia nowej strategii makroregionalnej UE dla tego regionu.

Słowa kluczowe: polityka regionalna UE, integracja regionalna

Spis treści

- I. WPROWADZENIE
- II. WYBRANE DOKUMENTY
- III. WYBRANE STRONY INTERNETOWE I PUBLIKACJE

I. WPROWADZENIE

Euroregion Karpacki i Konwencja Karpacka

Karpaty są łańcuchem górskim przebiegającym przez terytorium 8 krajów: Austrii, Czech, Węgier, Polski, Rumunii, Serbii, Słowacji oraz Ukrainy. Jedną z wcześniejszych form współpracy na tym obszarze było ustanowienie w 1993 r. przez przedstawicieli władz regionalnych przygranicznych obszarów Polski, Słowacji, Węgier i Ukrainy Związku Międzyregionalnego Euroregion Karpacki (w późniejszym czasie dołączyli również partnerzy z Rumunii). Celem tej inicjatywy jest m.in. organizowanie i koordynowanie działań na rzecz rozwoju współpracy pomiędzy członkami w dziedzinie gospodarki, ekologii, kultury, nauki i edukacji (więcej pkt 5).

Kolejnym przykładem współpracy w regionie jest *Ramowa Konwencja o ochronie i zrównoważonym rozwoju Karpat*, tzw. Konwencja Karpacka, przyjęta 22.05.2003 r. w Kijowie (weszła w życie w styczniu 2006). Jest to druga w skali światowej (po Konwencji Alpejskiej) wielostronna umowa międzynarodowa dotycząca pojedynczego regionu górskiego (pkt 6). Jej stronami są: Czechy, Polska, Rumunia, Serbia, Słowacja, Ukraina i Węgry (jak dotychczas stroną Konwencji Karpackiej nie stała się UE, będąca stroną Konwencji Alpejskiej). Celem konwencji jest m.in.: poprawa jakości życia, wzmocnienie lokalnych gospodarek i społeczności oraz konserwacja dziedzictwa środowiskowego i kulturalnego (art. 2; więcej pkt 1).

Inicjatywa strategii makroregionalnej dla Karpat

Od czasu rozpoczęcia realizacji strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego (2009) wzrosło zainteresowanie współpracą w ramach strategii makroregionalnych, które stwarzają nowe możliwości kompleksowego rozwoju większych regionów poprzez rozwiązywanie wspólnych problemów i wykorzystywanie wspólnego potencjału. Obecnie w ramach UE funkcjonują 4 strategie makroregionalne dla następujących obszarów: wspomniany wcześniej region Morza Bałtyckiego, region Dunaju (od 2010), region Adriatyku i Morza Jońskiego (od 2014) oraz region Alp (od 2015, więcej pkt 7).

Inicjatywa stworzenia strategii makroregionalnej dla regionu Karpat była po raz pierwszy przedmiotem debaty w PE w 2013 r. (więcej pkt 4). W grudniu 2015 r. grupa członków Parlamentu Europejskiego (pochodzących z państw regionu Karpat oraz z Wielkiej Brytanii) złożyła oświadczenie pisemne, na podstawie art. 136 regulaminu PE, w którym wezwała KE m.in. do wzmocnienia działań w celu wprowadzenia strategii makroregionalnej (więcej pkt 3). Od lutego 2016 r. w ramach Komitetu Regionów funkcjonuje specjalna grupa (Carpathians interregional group), której celem jest m.in. zbadanie możliwości stworzenia strategii makroregionalnej dla regionu Karpat (pkt 8).

Kwestia nowej strategii makroregionalnej należy także do powracających tematów cyklicznej międzynarodowej konferencji „Europa Karpat”, której głównym inicjatorem i patronem jest Marszałek Sejmu, M. Kuchciński. Cykl konferencji został

zapoczątkowany w 2010, dotychczas odbyły się m.in. sesje w Krynicy (2011, 2012, 2013, 2014), Krasieczynie (2012, 2013, 2015) i na Ukrainie. Podczas konferencji w Krasieczynie w lutym 2013 r. podpisana została deklaracja, której sygnatariusze podkreślili konieczność przygotowania „europejskiej makroregionalnej strategii rozwojowej dla całych Karpat, przy współudziale wszystkich zainteresowanych krajów i regionów oraz instytucji europejskich” (pkt 2 i 11). Podczas ostatniej konferencji w lutym 2016 r. podtrzymano stanowisko, według którego strategia makroregionalna stanowiłaby podstawę dalszego rozwoju w regionie (pkt 10).

Inicjatywy dotyczące współpracy w regionie Karpat są przedmiotem prac sejmowego Parlamentarnego Zespołu Karpackiego (pkt 12), zaś spotkania i debaty poświęcone wypracowaniu strategii makroregionalnej dla Karpat znalazły się w programie polskiego przewodnictwa w Grupie Wyszehradzkiej (pkt 9).

II. WYBRANE DOKUMENTY

1. [Ramowa Konwencja o ochronie i zrównoważonym rozwoju Karpat, sporządzona w Kijowie dnia 22 maja 2003 r.](#), Dz.U. 2007 nr 96 poz. 634.
2. [Deklaracja krasieczyńska](#), 23 lutego 2013
3. [Written declaration, under Rule 136 of Parliament's Rules of Procedure, on the Carpathian Region in the EU](#), 14.12.2015.

III. WYBRANE STRONY INTERNETOWE I PUBLIKACJE

4. Strategia dla regionu Karpat: [debata w PE](#), 24 października 2013
5. Strona [Euroregionu Karpackiego](#)
6. Strona [Konwencji Karpackiej](#)
7. [Macro-Regional Strategies](#) – strona KE
8. [Carpathians interregional group](#) – strona Komitetu Regionów
9. [Program polskiego przewodnictwa Grupy Wyszehradzkiej](#) w okresie od 1.07.2016-30.06.2017 (brak wersji PL)
10. [Konferencja Europa Karpat z udziałem marszałka Sejmu oraz parlamentarzystów](#), komunikat prasowy, 27.02.2016
11. [Międzynarodowa konferencja „Europa Karpat” zakończona wspólną Deklaracją](#), komunikat prasowy, 25.02.2013
12. Strona [Parlamentarnego Zespołu Karpackiego](#)
13. [New Role of Macro-Regions in European Territorial Cooperation: Study](#), European Parliament, 15.01.2015
14. Słomczyńska I.: [Strategie makroregionalne Unii Europejskiej jako instrument zarządzania wielopoziomowego](#), „Zeszyt Natoliński” nr 60, Centrum Europejskie Natolin, 2014